



Утвърждавам!

Директор:.....

/ Галя Илиева /



Програма

за предоставяне на равни възможности
и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи
учебна **2021-2022** година

Цели

- Гарантиране на равен достъп на всяко дете и ученик до качествено образование
- Гарантиране на достъп на всяко дете и ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от индивидуалните потребности
- Пълноценна социализация на децата и учениците от уязвими групи

Очаквани резултати

1. Намаляване влиянието на социалното неравенство върху ученето и участието на децата и учениците в дейността на училището
2. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училище, център за подкрепа за личностно развитие, дете/ученик, семейство, общност
3. Нетърпимост към дискриминиращи нагласи и поведение

„Приобщаващо образование - е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.”

(Закон за предучилищното и училищното образование, Допълнителни разпоредби §1., т.22)

Уязвими групи –

- 1) застрашени от социално маргинализиране, чието участие в социалните процеси е възпрепятствано (изключване, изтласкване на ръба на обществото);
 - 2) изложени на пряка опасност от дискриминиране - непълнолетни бежанци; непридружени непълнолетни чужденци; деца с увреждания; деца, които се отглеждат от самотни родители; деца-сираци/полусираци; деца, жертви на насилие и др., при които са налице рискови фактори в средата, в която се отглеждат;
 - 3) проблемни в образователно отношение (от семейства с нисък образователен статус)
- (Обобщената формулировка е по „Годишен доклад на Института за модерна политика”, 2014 и други източници)*

„Уязвима група – деца в риск по смисъла на Закона за закрила на детето, но също така деца, чиито родители са трудови мигранти, деца на родители в неравностойно положение и т.н.”

(формулировка на Държавната агенция за закрила на детето – ДАЗД, .10.2018)

Разработването на програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, съкр. **Програма**, е регламентирано от Закона за предучилищното и училищното образование (2015) и подзаконовите му актове.

Програмата е в съответствие със Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

При изготвянето на Стратегическата рамка е взета предвид Националната стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015-2020).

Програмата е съобразена с Наредбата за приобщаващото образование (2017) и „Алгоритъм за взаимодействие между институциите в системата на предучилищното и училищното образование и дирекциите „Социално подпомагане” по отношение осигуряването на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците” (2019).

В Програмата са отразени идеите на Стратегията за развитие на ОУ „Юрий Гагарин” - Сливен (2020-2024) и стремежа на педагогическия екип за реализирането им.

При залагане на дейностите в Програмата е отчетено, че образователният процес се провежда в условия на обявена извънредна епидемична обстановка в Република България, свързана с разпространението на заболяването COVID-19 (Решение № 325 от 14.05.2020г. на Министерския съвет).

Срокът на извънредната епидемична обстановка е удължаван неколккратно и до 30.11.2021г. (Решение № 629 от 26.08.2021г. на Министерския съвет).

Въведените противоепидемични мерки на територията на цялата страна, съгласно заповеди на министъра на здравеопазването за ограничаване разпространението на заболяването COVID-19, са предпоставка за затруднения при изпълнението на Програмата.

№	Дейности	Срок	Отговорник
1	Провеждане на информационна кампания сред родителите на 5 и 6-годишни деца, които ще се обучават в групи за задължително предучилищно образование (ГЗПО)	втори срок на предходната учебна година – септември 2021	учители – ГЗПО; екип за обхват
2	Провеждане на срещи с родителите на деца от групите за задължително предучилищно образование, които ще се обучават в I клас - разясняване на ползите от образованието	втори срок на предходната учебна година - септември 2021	учители – ГЗПО, НЕ, ПЕ; екип за обхват
3	Определяне на координатор за организиране на общата и допълнителната подкрепа на децата и учениците	септември 2021	Директор на училището
4	Актуализиране на Регистъра за наличие на рискови фактори в средата/ситуацията на децата и учениците (след провеждане на проучване) УКПППУ +	ноември 2021; януари - март 2022	педагогически съветник; групови и класни ръководители
5	Създаване на подходяща организация обхващане на деца/ученици при преход от присъствено обучение към обучение от разстояние в електронна среда в условия на извънредна епидемична обстановка	при промяна на противоепидемичните мерки	ръководство на училището

Дейности по обща подкрепа за личностно развитие (насочени са към всички деца и ученици в училището)

1	Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти (психолог, педагогически съветник, логопед и др.)		
	1.1.Обсъждане на дейности за обща подкрепа – обмен на информация и добри практики за подобряване на работата с децата и учениците	през цялата учебна година	учители – ГЗПО, НЕ, ПЕ, ГЦОУД
	1.2.Провеждане на регулярни срещи за: 1.2.1.преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на децата/учениците 1.2.2.определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за отделни деца/ученици за: – превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение – превенция на обучителни затруднения	по взаимна договорка	групови и класни ръководители; психолог; педагогически съветник
2	Допълнително обучение по учебни предмети		
	2.1.Включване на ученици (I - IV кл) в групи за целодневна организация на учебния ден в училище – дейности по самоподготовка; организиран отход и физическа активност; занимания по интереси	септември 2021	класни ръководители и учители на ГЦОУД
	2.2.Включване на ученици в групи за допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език	учебни часове извън училищния учебен план и в неучебно време (ваканции)	класни ръководители; учители по общообразователни предмети; координатор ОДП
	2.3.Включване на ученици в допълнителна лятна работа	юни-юли 2022	класни ръководители - НЕ

3	Допълнително консултиране по учебни предмети		
	3.1. провеждане на консултации с ученици по утвърден график	извън редовните учебни часове	класни ръководители; учители по общообразователни предмети
3.2. провеждане на консултации с ученици извън утвърдения график			
4	Кариерно ориентиране на учениците		
	4.1. Информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване прехода на учениците от VII клас между отделните степени на училищното образование: - индивидуална работа - групова работа	октомври 2021 август 2022	класни ръководители; педагогически съветник; психолог; образователни медиатори
	4.2. Взаимодействие с кариерен консултант от ЦПЛР-ЦКО	по взаимна договорка	комисия по професионално ориентиране
4.3. Ранно кариерно ориентиране на учениците I-VI клас – запознаване с различни професии и създаване на интерес към тях; осъзнаване на възможностите	по тематичните разпределения на учителите	учители – НЕ, ПЕ; учители на ГЦОУД - IV кл	
5	Занимания по интереси		
	5.1. Дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в различни области - Съвместни инициативи с Куклен театър, Художествена галерия, Регионална библиотека, ЦПЛР-Детски комплекс, Младежки дом – обогатяване на знанията и подобряване на уменията за общуване на децата и учениците извън училище - Включване на учениците в дейности на Екоклуб „Космос”, клуб „Млади възрожденци”, вокална група „Звънче”, училищни отбори по различни видове спорт и др.	по взаимна договорка през цялата учебна година	групови и класни ръководители; учители на ГЦОУД ръководители на организационни педагогически форми
	5.2. Участия и изяви на децата и учениците в дейности по проекти и програми на различни равнища – общинско, областно, национално	октомври 2021 – юни 2022	учители – НЕ, ПЕ, ГЦОУД
	5.3. Включване на учениците в групи за организирани занимания по интереси, приоритетно в СТЕМ направления	октомври 2021	учители – НЕ, ПЕ
	5.4. Включване на учениците в летни ваканционни дейности	юни - август 2022	дежурни учители
6	Библиотечно-информационно обслужване		
	6.1. Осигуряване на свободен достъп на учениците до информация от различни източници в библиотечния фонд и глобалната мрежа	през цялата учебна година	библиотекар; групови и класни ръководители
6.2. Работа с деца и ученици в училищната библиотека – изграждане на навици за четене и	през цялата учебна година	библиотекар; групови и класни ръководители	

	опазване на книгите и компетентности за търсене и ползване на информация		
7	Грижа за здравето		
	7.1. Създаване на условия за достъп на децата и учениците до медицинско обслужване – поддържане на здравен кабинет	през цялата учебна година	ръководство на училището; медицински специалист
	7.2. Организиране на образователни сесии, свързани със здравното образование	по взаимна договорка	консултанти от др. институции
	7.3. Включване на ученици в училищни отбори/екипи по БДП и първа помощ	втори срок на учебната година	учители
	7.4. Работа по схеми „Училищен плод” и „Училищно мляко” - осигуряване на децата и учениците с плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти; усвояване на правила за здравословно хранене и изграждане на правилни хранителни навици	октомври 2021 – май 2022	ръководство на училището; групови и класни ръководители - НЕ
8	Поощряване с морални и материални награди		
	8.1. Подкрепа на съвместни изяви на деца и ученици от различни етнически общности на общинско, областно и национално равнище – състезания, конкурси (УКПППУ +)	през цялата учебна година	групови и класни ръководители; учители на ГЦОУД
	8.2. Стимулиране на постиженията в образователната дейност, в заниманията по интереси и приноса към развитието на училищната общност (популяризиране на успешни изяви в извънкласни и извънучилищни дейности на различни равнища – ритуал по награждаване, оповестяване в сайта на училището и др.) (УКПППУ +)	след изявите или в края на учебната година	Ръководство на училището; председатели на постоянни училищни комисии
9	Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение		
	9.1. Дейности за превенция на тормоза и насилието - изготвяне на правила за поведение съвместно с децата/учениците (в групата/паралелката) - разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование (час на класа, занимания по интереси) - партньорство с родителите (приобщаване към образователния процес и насърчване на участието им в училищния живот) - развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност, в т.ч. запознаване с различни форми на насилие и техники за преодоляването им	съобразно Плана за превенция и интервенция на насилието и тормоза	групови и класни ръководители; учители на ГЦОУД; Координационен съвет
	9.2. Групова работа с ученици по превантивна програма на МКБППМН (социални умения – приемане на различията и насърчване на етичните взаимоотношения в училище)	септември - декември 2021	класни ръководители; педагогически съветник
	9.3. Включване на отделни ученици в дейности за въздействие върху вътрешната мотивация и	при констатиране на проблемно поведение и	класни ръководители; координатор ОДП

	преодоляване на проблемното поведение, в т.ч. при процедура за налагане на санкция	неприемливи поведенчески прояви	
10	Дейности за превенция на обучителните затруднения		
	10.1.Наблюдение на развитието на отделни деца/ученици, които срещат затруднения в обучението	през цялата учебна година	групови и класни ръководители; учители
	10.2.Извършване оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5- и 6-годишна възраст	при индикации	педагогически специалисти
	10.3.Включване на ученици в дейности за превенция (виж т.2/стр.3 и т.3/стр.4 – тук) и проследяване на индивидуалния напредък	октомври 2021 – юни 2022	учители
	10.4.Определяне на деца/ученици, на които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните потребности (за осигуряване на допълнителна подкрепа)	след 3 месеца от началото на предоставянето на обща подкрепа	класни ръководители; координатор ОДП
11	Логопедична работа		
	Превенция на комуникативни нарушения и обучителни трудности при деца и ученици	през цялата учебна година	класни ръководители; логопед; координатор ОДП
Дейности по допълнителна подкрепа за личностно развитие (след извършване на оценка на индивидуалните потребности и съгласно плана за подкрепа на детето/ученика)			
1	Работа с дете и ученик по конкретен случай		
	Подкрепа за самостоятелно и назависимо функциониране на детето/ученика, развитие на силните му страни, разрешаване на проблеми в поведението и предотвратяване отпадането от училище (за деца/ученици в риск, а в някои случаи деца/ученици със СОП)	съгласно плана за подкрепа	ЕПЛР
2	Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания		
	Подпомагане на децата и учениците със затруднения за постигане на оптимално ниво на самостоятелност	съгласно плана за подкрепа	ЕПЛР
3	Осигуряване на достъпна архитектурна и физическа подкрепяща среда, технически средства, дидактически материали, методики и специалисти		
	Предоставяне на условия за равен достъп до образование на децата и учениците – архитектурна и физическа достъпност, които в най-голяма степен да отговарят на потребностите на децата/учениците	през цялата учебна година	Ръководство на училището; ЕПЛР
4	Ресурсно подпомагане		
	Осигуряване на ресурсен учител в зависимост от индивидуалните потребности на децата/учениците със СОП	часове за ресурсно подпомагане съгласно плана за подкрепа	Ръководство на училището
Други дейности			
1.	Консултиране на родителите - повишаване на	през цялата учебна година	групови и класни ръководители;

	отговорността за образованието на децата им		педагогически съветник; психолог
2.	Създаване на навици у децата и учениците за опазване и подобряване на училищната среда – включване при естетизирането на учебните стаи	през цялата учебна година	групови и класни ръководители

Забележки:

1. В текста са използвани следните съкращения:

- ГЗПО = група за задължително предучилищно образование
- ГЦОУД = група за целодневна организация на учебния ден
- ЕПЛР = екип за подкрепа за личностно развитие
- Координатор ОДП = координатор обща и допълнителна подкрепа
- НЕ = начален етап
- ПЕ = прогимназиален етап
- СОП = специални образователни потребности
- ЦПЛР-ЦКО = Център за подкрепа за личностно развитие-Център за кариерно ориентиране

2. Програмата е отворена за промени и допълнения през учебната година.

Училищна комисия за актуализиране на програмата:

Магдалена Ганева – педагогически съветник
 Соня Кирова – учител начален етап
 Християн Торлозов – учител прогимназиален етап

Настоящата програма е приета с решение на Педагогическия съвет – Протокол №14/01.09.2021г. с участие на представител от Обществения съвет и утвърдена със Заповед №РД-06-791/03.09.2021г. на директора на училището.